

Odgovor na Briandov poziv-Francija nevoljna na Nemčijo

ITALIJA PRIPOROČA V SVOJEM ODPORU NA BRIANDOV SPOMENICO NE ZDRUŽENJA EVROPSKIH DRŽAV, AMPAK EDINSTVO MED NJIMI. — AVSTRIJA PREPUŠČA PRIHODNOSTI, DA ODLOČI O PRAKTIČNOSTI IDEJE. — NIZOZEMSKA PRAVI, DA JE ŠE PREZGODAJ.

NEMCI POKAZALI SOVRAŠTVO

Z nastopi proti separatistom v Porenju so Nemci pokazali, da v njih še živi staro sovraščvo proti Franciji. — Francoski pravni minister o pozarju Nemčijo.

—o—

Pariz, Francija. — Izgredi, ki so jih nemški narodnjaki vpravorili pretekli teden proti separatistom v izpraznjem Porenju, so Francozom odprli oči, da vidijo zdaj, da je nemški narod vse prej, kakor pa priatelj Francozom, dasi svojega nasprotstva proti njim ni pokazal, dokler ni bilo Porenje popolnoma osvobojeno. A že pri odhodu francoskih let so Nemci pokazali staro sovraščvo. Pozdravljeni niso odhajajoči sploh nikjer, in dočim so se proti njim in večini krajev skrajno mrzlo obnashi, so se ponokod Nemci sposabili v toliko, da so odhajajoče čete zamehovali in sramovali.

V uvodu uporablja italijanska vlada formalne diplomatske fraze, da namreč želi, da bi se mogla Italija udeleževati tozadnih nadaljnjih pogodb, dalje izraža željo po miru in razorožitvi in zagotavlja, da se bo Italija vsikdar čuvala, izvršiti kak izzivalen čin.

Glede predloga samega pa nota omenja, da se Italija ne strinja z idejo zedinjenja, marveč, da bi se moral ustvariti kak sistem sodelovanja, ki bi tvoril podlago za edinstvo držav. Na ta način bi bila zagotovljena popolna suvereniteta in politična neodvisnost vseh držav.

Dalje predloga italijanska vlada tudi, da bi se morali vključiti in povabiti tudi Rusija in Turčija, kajti drugače ta evropska zveza ne bo popolna in bi bilo očvidno, da ima Evropa nekak predsedek proti njima, ako bi se ju pre-
zrolo.

Dunaj, Avstrija. — Zvezni kancer Schober je pretekli ponedeljek obvestil parlamentarni odbor o vsebinski odgovor, ki bo poslan Briandu na njegovo spomenico. Kakor se doznavata, se bosta Avstrija, kakor tudi Nemčija, izrazili načeloma naklonjene ideji, da pa bo njeni uporabljivosti pokazala še bodočnost.

Kakor se torej kaže, ni v Evropi prevelikega navdušenja za združitev držav. Tudi Nizozemska je pred kratkim v svojem odgovoru omenila, da je za razpravljanje te ideje zdaj še prezgodaj.

—o—

SUHAŠKI AGENT UBIT

Aguilar, Colo. — Veliko gorčenje je vladalo v tukajšnjem okrožju nad suhaškim agentom, D. A. Kearneyem, kateri je povzročil, da je bil nad 20 oseb zaprtih v Walsenburgu vsled kršenja prohibicije. Pred enim mesecem je odkril neko celo skrivno tovarno za kuhanje pijač in pri tem arretiral načelnika velikega butlegerskega sindikata, Johanna Kajfeša. Preteklo nedeljo zvečer pa je bil agent izvabljen po nekem telefonskem klicu na cesto, ki vodi proti Trinidadu. Ko je sedel v svojem avtomobilu in čakal, se je priplazila skrivačka neka oseba in ga s kroglo v glavno na mestu ubila.

Na Stinson letališču blizu La Grange je mlado dekle, Mary Fahrney, poskušala napraviti iz aeroplana skok s padalom. Pri skoku pa se je nekako zpletla, tako da je obvisila na vrv med nebom in zemljo. Neki drugi pilot, Bruno Schustek, ki je z zemlje videl situacijo, ji je s svojim tovaršem zletel na pomoč. Dočim je delko srečno rešil, je pa njemu samemu spodelito, ko je stal na robu aeroplana, in zgrmel je 600 čevljev globoko, kjer je na mestu mrtev obležal.

PRIPRAVLJENA, DA POZDRAVI OBISKOVALCE

Mala Miss, ki jo vidimo na sliki, je stara celih 8 mesecev, a je bila izbrana, da je pozdravila prve obiskovalce, ki so prihitali v Chicago na veliko pohištveno razstavo, ki se vrši v tem mestu od 7. do 19. julija. Kako jih je pozdravila, o tem poročalec ne omenja.

OGRSKA DEMENTIRA GOVORICE

Ogrski min. predsednik zanikal časopisne vesti, da namrava Ogrska postaviti Otona za kralja.

—o—

Budapest, Ogrska. — Naslovi poročila v časopisih v Porenju in povdarijajo, da je to znak, da vojno sovraščvo še ni izginilo. Francoski pravni minister Peret pa je v svojem govoru pred vojnimi veteranji povedaril, da je to opomin Franciji, naj pazi na svoje meje in na njih varnost in naj bo stalno armado vedno pripravljena.

—o—

Porenki nemiri so dali tudi povod, da so se prekinila poganja med Nemčijo in Francijo za takozvano Saarsko ozemlje.

—o—

AEROPLANSKE NESREČE

Chicago, Ill. — V misiganškem jezeru sta pet milij južno od South Haven, Mich., našla smrt dva pilota, katerima je pri poletu preko jezera odpovedal motor in sta z letalom vred treščila v vodo. Udarec je bil tako silen, da se je letalo raztrgalo na dvoje.

—o—

KRVAVE VOLITVE V MEDIKI

Mexico City, Mehika. — Kakor navadno, je tekla kri tudi pri sedanjih volitvah v Mehiki, ki so se vršile preteklo nedeljo, in pri katerih so se volili poslanci za zbornico. V tem mestu samem je bilo pri spopadih med pristaši posameznih strank ubitih pet oseb in do 30 ranjenih. O krvavih spopadih prihajajo poročila tudi iz drugih mest.

—o—

"Amer. Slovenc" v vsako slovensko hišo, naj bo geslo vseh njegovih prijateljev!

KRATKE VESTI

TONE ŠUBELJ ZOPET V AMERIKI

Chicago, Ill. — Kakor je sporočil naš znani pevec, Tone Šubelj sam, se nahaja na drugem obisku v ameriški Sloveniji. Prispel je v New York 2. julija s pamnikom "Europa". Vrlega pevca pozdravljamo in mu želite dobiti uspeha.

ŽRTEV DRZNEGA POD-JETJA

Niagara Falls, N. Y. — G. Stathakis je skušal na svoj nečin postati slaven. Dal se je zapreti v veliki sod in se izpuščati navzdol po niagarskem slapu. Podjetje se mu je sicer posrečilo, a plačal ga je s svojim življenjem. V sodu so namreč pozneje našli njegovo truplo mrtvo, zadušeno vsled pomanjkanja kisleca.

POLICIST ZASAČEN PRI TATVINI

Chicago, Ill. — Nočni čuvaj v South Shore Vogue Shop, 2631 E. 71st St. je postal po-
zoren na neki sum, ki ga je zasiščil iz izložbenega okna.

Ko je prihitej tja, je opazil nekega moškega, ki je zbežal po cesti s številom oblek na roki. Ker se neznanec na njegov klic ni ustavil, je ustreli za njim in ga zadel v nogu. Na policije so pozneje dognali, da ni bil tat nihče drugi, kakor neki policist sam, namreč C. G. Brush, ki je tudi v aktivni policijski službi. — Koliko se lahko zanesemo na naše "varuhove"!

KOLERA NA FILIPINIH

Manila, Filipini. — Klub strošim zdravniškim odredbam se na Filipinskem otočju prideval 200 vagonov. Brčko pa bo dalo komaj 100 vagonov. Le del valjevskega okraja in Aradjevalc bodo dali boljšo letino kakor lani. Vzrok slabosti je nastopila smrt v 221 slučajih. Bolezen se je razširila že po celiem otočju; mesto Manila še ni bilo prizadeto od nje.

POLOMI NA BORZH SE DAJO PREPREČITI

Washington, D. C. — Pred par dnevi je kongresnik Sabbath brezobzirno pral borzijance na Wall Streetu zaradi njihove manipulacije, enako pa tudi upravo, da nič ne ukrene, da bi zajezila njih delovanje, ki ima za posledico velikanske borzne polome, kakoršen je bil jeseni leta 1929 in ki se je zotopenil prejšnji mesec. Po večini so pri teh polomih prizadeti samo ubožnejši sloji.

Kongresnik je svetoval, da bi se v bodoče taki polomi preprečili, naj bi vlada nadzirala delnice, katere smejajo priti na borzo in odstranila vse take, ki nimajo zadostne podlage. Dalje naj bi preprevedala tudi mahinacije takozvanih "bears", to je takih, ki prodajajo delnice, katerih sploh nimajo, ampak si jih samo izposodijo od brokerjev, ker s tem strahovito poženejo cene navzdol.

Iz Jugoslavije.

PARNA ŽAGA NA KOČEVSKEM ZORELA. — CELA VAS V NEVARNOSTI. — SLABA LETINA SLIV V JUŽNI SRBIJI. — NOVA BOLNIŠNICA V SPLITU. — SMRT NA KOSA IN DRUGE NOVICE.

Požar na Kočevskem. Kočevje, 17. junija. — V nedeljo zjutraj je začelo goreti v žagi g. Franca Brauneta v Dolnji Brigi blizu Borovca. Ob sedmih zjutraj nekako so nekateri vaščani videли, da se vali iz žage velik dim. Takoj nato je izbruhnil požar, ki je z velikim plamenom objel vse, kjer se je nahajala parna žaga in mlin. Domači gasilci so takoj stekli po brizgalno, vendar požara niso mogli udušiti. Kljub pomoci in cjačenju gasilcev po požarni brambi iz Borovca in Kočevske reke, ki je prihitele kmalu na kraj nesreča, se ni posrečilo ničesar več rešiti. Zgorela je popolnoma žaga in mlin. Za nobeno rabe niso več sedaj stroji, ki so se vsled velike vročine irevč segreli.

Parna žaga je stala skoraj sredi vasi. Domačini so se bali, da ne bi zapahal veter, kajti najmanjša sapka bi mogla v huju upeljeti vso vas. G. Braune tripi veliko škodo. Kdo je kriv nesreče ne ve nihče. Sodi se, da je bil ogenj podtaknjen. Krivce zasleduje orožništvo iz Kočevske reke.

Letošnja letina sliv. Tako iz srbskih, kakor bosanskih krajev poročajo, da bo letos letina sliv slaba, znatno manj donosna kakor lanska. Drevesa so spomladsi zelo lepo cvetela, pa so cvetovi kmalu odpadli. V okrajih Šabac, Čačak in Gornji Milanovac bodo imeli precej slabo letino. V valjevskem okraju pričakujejo prideval 200 vagonov. Brčko pa bo dalo komaj 100 vagonov. Le del valjevskega okraja in Aradjevalc bodo dali boljšo letino kakor lani. Vzrok slabosti je nastopila smrt v 221 slučajih. Bolezen se je dejstvo, da so starejša drevesa napadena od ščitaste uši populnoma odmrila.

Split zgradi novo bolnišnico. Split. — Pripravljala dela za zgraditev nove bolnišnice v Splitu so končana. V tej bolnišnici bo prostora za 500 bolnikov. Posamezni oddelki bodo imeli posebne vhode. Oddelki bodo imeli: kirurški, tuberkuloški, interni, očesni, ginekološki, oddelek za otroške bolezni itd. V bolnišnici bodo tudi stanovanja za zdravnike. Z gradnjo se prične jeseni. Dela bodo trajala tri leta. Gradbeni stroški so proračunani na 50 milij. Din. (Skoraj 1,000,000. dolarjev.)

Smrtonosen strel. Iz M. Sobote nam pišejo 15. junija: Danes so na tukajšnjem pokopališču položili k večnemu počitku 10 letnega fantka Bruneca Štefana iz Zadostja. Umrli je postal žrtev zastrupljenja. Nesreča se je zgodila po neprevidnosti. Oče je pomagal pri oranju. Med delom si je obribal mozolček, ki ga je imel na nogi. Nastala rana je bila tako neznačna, da ji sploh ni posvečal pozornosti. Ta brezbržnost je zahtevala mlado življenje. Čez nekaj dni je postal fantek trd ko les. Dočači so se ustrashili in so ga takoj peljali v D. Lendavók k zdravniku. Ta mu je dal injekcijo in naročil, naj ga podeli v bolnišnico. To se je zgodilo, toda pomoč za fantka ni bilo več. Zvečer so ga pripeljali, kmalu po polnoči pa je umrl.

Nezgoda. Na Bežigradu je padel 15-letni poljski delavec pri Iyu Čaterju Josip Kosec iz Arclina tako nesrečno, da si je nalomil levo roko v zapestju. Poiskati je moral zdravniško pomoč v celjski javni bolnici.

Na begu se je obstrelil. Pred mariborskimi detektivi je včeraj v Pobreškem gozdu pričel bežati Vidim Kaloh, delavec, ki so ga zasedovali radi nekega vloma. Med begom si je pognal kroglo v glavo.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bidg., Pueblo, Colo.

NADZORNİ ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Messa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnica: Rose Grebenc, 1126 E. 61st St., Cleveland, O.
4. porotnik: Edward Tomšič, 313 E. Topeka Ave., Trinidad, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNI GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za spremembo v oddelek, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva. Z. S. Z. Za ustavovite novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustavovite novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebitne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

Društvene vesti in naznanila

VABILO NA PIKNIK

Denver, Colo.

Društvo Kraljica sv. Rožane Vence št. 7 Z.S.Z., bo priredilo svoj letni piknik v nedeljo, 13. julija, na Kalcevičevi farmi, katera farma leži osem milij severno od doma slovenskih društev ob Washington Streetu. Na ta piknik se uljudno vabi vse članice, prijatelje in sprole vse rojake iz Denverja in okolice.

Odbor društva se že dolgo pripravlja, da bo vsem onim, ki se udeleže, najbolje postreženo. Za suha grla, lačne želode in suhe pete bo najlepše preskrbljeno z okusnimi jedili in hladno pijačo, za zadnjé pa z izvrstno godbo. Na dnevnem redu bodo različne dirke in druge športne igre. Gotovo bo vsakemu žal, ki se ne udeleži našega piknika, zato se vabi, da prideš vse! Oni, ki nimate svojih kar, prideš v Dom slov. društva, kamor bodo večkrat kare prišle, da bodo vas pobrale ter popeljale na omenjeni piknik, kjer se bomo v prosti naravi razvedrili in za en par ur prav do domače razveselili.

Nadajoč se, da ne bo nihče izostal, da bi nas ne obiskal teden, za obilo udeležbo se vam že v naprej zahvaljuje.

Odbor.

IZ URADA DRUŠTVA KRALJICA SV. ROŽ. VENCA ŠT. 7 Z.S.Z.

Denver, Colo.

Članicam društva Kraljice sv. Rožnega vence št. 7 naznajjam, da se bo naša prihodnja redna seja vršila tretji torek, dne 15. julija ob pol 8. uri zvečer. Uljudno vabim v prosim, da se vse članice v polnem številu udeleže.

Obenem vabim vse članice in njih družine, da se gotovo udeleže piknika, ki ga bo priredilo naše društvo v korist društvene blagajne, v nedeljo, dne 13. julija, na Kalcevičevi farmi. Na ta piknik vabimo tudi vse naše prijatelje in prijatelje in vse cenjeno občinstvo v Denverju in okolicu ter iz bližnjih naselbin. — Kdo bi se vedno doma dolgočasil v najlepšem letnem času, ko je vse tako lepo in zeleno. Sedaj je čas, da prideš skupaj in se razveselimo, ker gre čas hitro naprej in zopet bo tukaj zima, katere bi nobeden tako rad še ne videl.

Na pikniku bo preskrbljena zabava za vse, za stare in mlade. Vsi, kateri se bodo udeležili tega piknika, bodo lahko rekli, da so imeli zabave dovolj. Odbor namreč sporoča, da bo tam obilo okusnih klobas, sladkih potic in vsega, kar

je vsej medtem, da je vsej medtem.

The following Lodges had representatives at this meeting: St. Martin's Lodge No. 1, of Denver was represented by Steve Mauser, Anthony Jersin and John Yelenich. — Slovan Lodge No. 3 of Pueblo by Anton Kochevar and John Merhar; — Zvon Lodge No. 6 of Colo. Springs by Mike Kapsh, Joe Kapsh, Frank Popish, John Sikola, Frank Klun and several other number whose names I was unable to get; — Queen of Holy Rosary Lodge No. 7 by Mrs. Anthony Jersin; — Napredni Slovenci Lodge No. 9 of Canon City by Joe Skrabec, George Kimmick and Frank Konte; — Western Star Lodge No. 16 of Pueblo, Colo. by Tony Rupar, Louis Léssar and Frank Starginer, and Trail Blazers Lodge No. 41 of Denver by Joe Shaball and Steve Malenich.

The meeting was called to order by Supreme President Anton Kochevar at the Home of the Slovenian Societies of Colo. Springs and the first order of business was to select the picnic grounds, after looking over two places it was decided on the above place mentioned. After the site picked a committee was elected to have charge of making the arrangements for the picnic and the following were selected Bro. Milko Kapsh of Colo. Springs was elected chairman and Bros. Anton Kochevar of Pueblo and Bro. Joseph Shaball of Denver as the other members

so that the Committee will have some idea on how many people are going to attend so that they can arrange for the crowd. Watch the Official Organ for more information as other articles will appear in regards to the picnic.

We have several events on hand for the Denver Lodges,

on Sunday July 13th the Queen of the Holy Rosary Lodge have their annual picnic on the Kaleevic Farm, 8 miles due north of the Slovenian Home, the Ladies have a very fine program lined up and eats and drinks will be sold on the premises so everyone be there.

se za suha grla potrebuje in bodovalj tudi vsakovrstnih drugih prigrizkov in ne vem, kaj še vse.

Torej pridite in se boste prepričali. Udeležimo se vsega tega piknika, da se vse še enkrat poveselimo v lepi naravi in preživimo nekaj uric v veselju in zabavi. Prepričana sem, da kdor se bo udeležil našega piknika, mu ne bo žal. — Torej na veselo svidenje 13. julija 1930. K sklepku pa se enkrat prosim vse članice, da se govorov udeležijo seje 15. julija ob pol 8. uri zvečer. — Sestersko pozdravljam vse članice.

Mary Grum, tajnica.

Our Young Z.S.Z.

QUEEN OF THE HOLY ROSARY LODGE NO. 7 Z.S.Z.

Denver, Colo.

Stop! Look! Listen! — Queen of the Holy Rosary Lodge No. 7 are giving a picnic 13th of July 1930, on Kalcevič's Farm. Straight out on Washington Street. There will be posters all along to direct you. You cannot miss it as it is very simple to find. We cordially invite all our friends from far and near, and we hope, too, that our picnic will be attended by all members of all lodges in Denver and our branch lodges in nearby towns. We also hope, we will have the opportunity of seeing many of our friends from nearby cities, as we welcome one and all. I assure you all. You will never regret having attended our picnic or the great day of amusement which is being so carefully prepared for your enjoyment. There will be games, races and prizes of all kinds to top the great day. So all come and take part in this great entertainment. — Once more I and all members of Queen of Holy Rosary lodge cordially invite you to come and be happy with us.

Mary Grum, Secretary.

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41, W. S. U.

On Sunday June 29th the representatives of seven Lodges met at Colo. Springs to make arrangements for the First Annual Picnic of the Z. S. Z. of Colorado. The picnic will be held on Sunday, August 31st on a site chosen by the representatives of the Lodges, this site is about 7 or 8 miles north and west of the city of Colo. Springs, it is on the road to the Modern Woodman Sanitarium and is about

way between Denver and Colorado Springs.

The following Lodges had representatives at this meeting: St. Martin's Lodge No. 1, of Denver was represented by Steve Mauser, Anthony Jersin and John Yelenich. — Slovan Lodge No. 3 of Pueblo by Anton Kochevar and John Merhar; — Zvon Lodge No. 6 of Colo. Springs by Mike Kapsh, Joe Kapsh, Frank Popish, John Sikola, Frank Klun and several other number whose names I was unable to get; — Queen of Holy Rosary Lodge No. 7 by Mrs. Anthony Jersin; — Napredni Slovenci Lodge No. 9 of Canon City by Joe Skrabec, George Kimmick and Frank Konte; — Western Star Lodge No. 16 of Pueblo, Colo. by Tony Rupar, Louis Léssar and Frank Starginer, and Trail Blazers Lodge No. 41 of Denver by Joe Shaball and Steve Malenich.

After some discussion it was decided to have a basket-picnic, that is everyone is to bring their eats and drinks with them, there will be lamb and soft drinks sold on the picnic grounds and a good time is assured to all those who attend. This picnic is a non-profit affair, the purpose of this picnic is to try and get the membership of the different Lodges together and get acquainted with one another and create more of a Fraternal Spirit in the Organization.

Every one that is intending to attend the picnic should turn in their names to the Secretary of their Lodges and also how many in their family are going so that the Committee will have some idea on how many people are going to attend so that they can arrange for the crowd. Watch the Official Organ for more information as other articles will appear in regards to the picnic.

The meeting was called to order by Supreme President Anton Kochevar at the Home of the Slovenian Societies of Colo. Springs and the first order of business was to select the picnic grounds, after looking over two places it was decided on the above place mentioned.

After the site picked a committee was elected to have charge of making the arrangements for the picnic and the following were selected Bro. Milko Kapsh of Colo. Springs was elected chairman and Bros. Anton Kochevar of Pueblo and Bro. Joseph Shaball of Denver as the other members

so that the Committee will have some idea on how many people are going to attend so that they can arrange for the crowd. Watch the Official Organ for more information as other articles will appear in regards to the picnic.

We have several events on hand for the Denver Lodges, on Sunday July 13th the Queen of the Holy Rosary Lodge have their annual picnic on the Kaleevic Farm, 8 miles due north of the Slovenian Home, the Ladies have a very fine program lined up and eats and drinks will be sold on the premises so everyone be there.

On Monday night, July 21st the Trail Blazers are preparing for a big night; this is our regular meeting night; on this night we will put on the Initiatory Degree on a large class of candidates also the Supreme Officers are planning on paying us a visit that night, and then we have a very fine program arranged for that night so every one who belongs try and be there as we would like to have a very large attendance.

On Sunday, July 27th United Comrades Juvenile Branch No. 1 are having their first outing and picnic and a good time is assured to all the Juveniles who belong to the Lodge as this is only for members who belong. Those desiring to go to this picnic get in touch with your Lodge Officers.

Joseph Shaball,
President Trail Blazers Lodge
No. 41.

PREDHODNIK ZEPPELINA

Pre 25 leti je umrl v Mainzu v revščini in osamelosti mož, čigar iznajdljivi duh je mnogo obeta na polju zračnega letalstva. Paul Hanlein se je rodil 17. okt. 1885 v Mainzu kot sin ladijskega kapitana. Poštel je se tehnik. Potem ko je več let deloval v inozemstvu, se je vrnil v svojo domovino z že gotovimi načrti za vodljivo zračno ladjo, na katere je vzel patent že leta 1883. Ta njegova zračna ladja naj bi bila nekaka zveza balona in plinskega motorja. V Mainzu je s pomočjo mehanika Bayrerja zgradil prvi model svoje zračne ladje. S tem modelom je napravil poskuse, ki so dosegli popoln uspeh. Ponudil je svojo iznajdbo pruskemu vojnemu ministrstvu, kjer so ga pa zavrnili. Nato je šel na dunajski dvor in tu je res dobil sredstva za zgraditev svoje zračne ladje. Imela je oblike cigare. Imela je iste dimenziije kot poznejši Zeppelin: dolga je bila 50.4 metrov in široka 9.2 metrov. Motorje je kuril s svetilnim plinom, ki ga je dobival iz balona. Potem ko je iznajditelj pokazal in poskusil

model pred cesarjem samim, gotoviti, kam so izginile eprave s kužnimi bacili. Kmalu pa so oboleli trije sinovi poštnega ravnatelja Lubastrovškega v starosti 16, 14 in 10 let ter hišni učitelj na tisu. Starejša dečka sta podlegla tisu. Stanje mlajšega pa je še vedno zelo resno, dočim bo hišni učitelj najbrže okreval.

Pri policijskem zaslivanju je izjavila 13 letna hčerka, da je skuhala mačeha 14. maja trem bratom in hišnemu učitelju neko jed za večerje njej pa prepondevala, da ne sme od te jedi jesti. Potem, ko so ti jed pojedli, je mačeha pomila posodo v manganovi razstropini in jo nato še prekuhalo. Na podlagi te izpovedi, je bila izvršena hišna preiskava, pri kateri so našli tri epruve, katere so izgnile iz laboratorija bolnice za nalezljive bolezni. Zaradi tega je bila Halacinska aretirana, vendar pa je trdovratno zanikalna zločina v tirla, da je hotela samo znanstveno preizkusiti vsebino epruve.

Zločinska mačeha je bila prepeljana v sodne zapore ter bo otočena zaradi dvojnega umora in poskusa dvojnega umora. —

SIRITE AMER. SLOVENEC!

FARMARJI, POZOR!

Priden, pošten Slovenec bi rad dobil delo na farmi. Ako potrebljeno, pomaga tudi žena. Za naslov vprašajte pri upravi tega lista pod št. 3193.

PRODA SE
dobro idoča čevljarska obrt (Shoe Repairing Shop). Kupec dobi naslov v upravnosti tega lista pod št. 3192.

Ljubka knjižnica v enem novih domov v krasnem chiaškem st. a novanskem okrožju pri Hyde Park.

Javne zahvale.

ALPEN TINKTURO zoper izpadanje in zaraščanje sem rabil z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvalčen. F. Bosanc, Box 738, Schumacher, Ont., Can. — Pripoznam, da je Vaš Bruslin tinktura zoper

sive lase v resnici zelo koristna: menim postali lašje popolnoma naturalni. Vanja hvalčen Frances Polich, Chicago, Ill. — Bruslin tinktura zoper sive lase sem rabil z najboljšim uspehom; lašje izgledajo kakor mladenčki pri 16. letih; ostanem Vam hvalčen. V. Zuber, Box 310, Kirkland Lake, Ont., Can. — Wahčič Fluid zoper revmatizem in trganje po kosteh je v resnici najboljši na svetu; moj prijatelj je ležal 3 meseca bolan na revmatizem, in ko je začel rabiti Fluid je v 8 dneh popolnoma ozdravel, za kar Vam ostane vedno hvalčen; tudi meni blagovolite takoj poslati Vašega hvala vrednega Fluida ena steklenico; Joseph Jenich, 283 Drouillard Rd., Ford City, Ont., Cana. — Moram v resnici pripozнатi, da je Vaša Elza zahvala najboljša na svetu zoper rane mozuolice in srbečko kožo; se Vam lepo zahvalim za Vašo pošteno posrežbo. Vam hvalčen D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa. — Inel sem kocirje oči na nogah in bradavic na rokah in v treh dneh sem si popolnoma odstranil nadležno spako. Vam hvalčen John Grabian, 3307-7th St. St. Louis, Mo. — Imam še na stotinah zahvalnih pisem za te in druge bolezni. Zdravila so garantiрана; pišite tako po brezplačni cenici.

JACOB WAHČIĆ,
1436 E. 95th St. CLEVELAND, O.

Tel. v uradu: Cicero 610.

Rezidenca: Cicero 4484.

DR. FRANK PAULICH

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad:

2123-25 South 52nd Ave.,

CICERO, ILL.

(Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopol.

1 do 5 pop. in 6:30 do 9 ure zvečer.

— Ob sredah od 9 do 12 dopoldne.

(47)

NAJSIBO v hiši, ali v stanovanju, telefonska udobnost je potrebna v modernem domu. "

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

Tudi z bratom sva se spravljala na pot in
aga nama ni branil, ker sam je že moral pro-
dati od svoje zemlje, da se preživi. Govoril
nama je: 'Idita z deco tja, kjer solnce vzhaja
izza srbskih planin; tam so bogati in rodo-
vitni kraji. Povsod je bolje, nego na naših
kamenitih, od solnca razpečenih tleh.'

Šla bi bila rajši za Andrijo na zapad k
morju, no aga je reklo:

'Po vsej oblasti noter do debelega morja
mori laktata narode; ne hodita s solncem na
zapad, idita mu na vzhod naproti in sreča
naj vaju sreča! Jaz sam bom trpel bedo, a
star sem in ne bojim se je. Vsak dan prosim
Allaha, naj me pokliče k sebi, da ne bi doživel
propasti naše domovine. Ne potraja dolgo
in naša Hercegovina dobi nove gospodarje;
redko so novi boljši od starih.'

Tako je proročeval stari aga in nama po-
magal z nasveti in z brašnom na pot. Takrat
po Vukovičevi vstaji se je pojavilo po naših
krajih mnogo tujih popotnikov, ki so bili sa-
mi ogledili. Aga jih je prav spoznal, dru-
gi se pa niso menili zanje. S Tunjico sva se —

"Pero, povej, kaj se je zgodilo s stricem
Andrijo. Pozabil si nanj," je prekinil pripo-
vednika poleg ognja sedeči Vazko, zapazivši
napako v pripovednem redu, zakaj mnogo
krat je bil že slišal stričovo povest.

"Res sem pozabil. Starem človeku se tra-
ga spomin kakor predici preja. Težko je one-
mu, ki mora hoditi za tujo pametjo. Brat An-
drija se je izučil opankarstva ter se še pred
vstajo izselil v Dubrovnik, kjer se mu dobro
goditi. Po moji smrti idi i ti k njemu in se na-
uči njegovega rokodelstva."

"Pojdem, Boga mi! A poprej poiščem
Atifa, da se mu osvetim," je reklo deček.
"Nu, kako sta hodila z mojim očetom?"

"S Tunjico sva vzelu rodbini ter se napotila
proti Bosni. Leto dni sva potovala, preden
sva prišla v tuzlanski okraj. Mnoga bede, la-
kote in mraza sva pretrpela spomoma. Ženi-
sta nesli vsaka po dva otroka, midva sva jima
pomagala. Bog je tako ukrenil, da sem imel
samo še dve hčerki; pet sinov mi je pomrlo
že v Hercegovini. Nočevali smo na poljih in v
hlevih, delali smo pri dobrih in hudobnih lju-
deh; z bratom sva se vpregla v plug in vleki
brazdo, živinska dela sva opravljala, da bi preživil rodbini. Kar mi zbole Tunjica.
'Ne morem več, pravi, in otroci so gladni.'
Hvala Bogu, da je bilo poleti, pozimi bi bili
vsi poginili. S podvojeno močjo sem delal za
obe rodbini in tudi ženi sta se vpregli: mlatili
smo, oralni, drva sekali, težke vozove vlačili,
pomagali smo zidarjem. Za betvico brašna
smo delali ves božji dan. Če sem našel
kje skorjico kruha, polovico jabolka, ognito
hruško, sem pobral in nesel domov deci. Pri
kmetih sem pobiral ostanke, celo pomije. In
nikoli me niso videli otroci jesti. Nekaj milo-
darov smo dobili v pravoslavnih hišah, nekaj
smo zaslužili in tako smo prebili tisto poletje.
Zimovali smo v vasi ob reki Krivaj. Usmiljeni
Turek nas je nastalon v svoj prazni hlev.
Naj se mu za to dobroto na vake godi dobro v
njegovem raju! Brez njegovega usmiljenja
bi bili zmerni. Cunj nam je nanesel, da
smo zavijali otroke, in kadar naju z bratom
ni bilo v hlevu, je kaduna s svojo hčerkjo po-
sečala najini rodbini in jima prinašala živeža.
Slišal sem nekoč o sveti kraljici, ki je nosila
režežem brašno, toda tiste kraljice nisem po-

znal, videl pa sem zahajeno turško kaduno
in še zdaj se je hvaležno spominjam.
Večkrat je rekla: 'Toliko imate živih ust, pa
nicesar da bi vanja bacali'. Dobra je bila ka-
kor dobr dan. Bodti človek katere vere in ka-
terege stanu hočeš, a pošten bodi in usmiljen,
pa te čaka zveličanje.'

Pero je umolknil in prisrnkl kave. Potem
je nadaljeval, lahno pokašljujoč, iztegujoč
oki pred se in zroč na dlani, kakor bi imel
tam zapisan svoj žalostni životopis. In usipa-
le so se njegove besede liki kleno zrno iz ve-
nice. "Dobro uro za Tuzlo na zvorniško
stran se začenja nizka Čaklavica-planina. Na
nej se nahajate dve vasi: pravoslavna in tur-
ška Čaklavica. Do tja sva prišla z bratom.
Tunjico je tam našla dobra sreča, ker ga je
vzel za kmeta na svojo zemljo premožen Srb,
ki mu je zgradil hišo in hlev. Skrajna sem po-
magal bratu, da si ustanovlju svoje gospodar-
stvo, potem sem gledal, kje najdem sam svoj
kot. In glej, na rebrini za turško Čaklavico
sem našel ob kolovozni poti majhno tratinu
sredi hoste. Kraj se mi je zdel kaj pripara-
ven za naselbino in dolgo sem ga ogledoval;
izprševal sem v vasi, čigava bi bila tratinu,
in so mi rekli, da je brez gospodarja. Začel
sem tam graditi kočo in Tunjica mi je poma-
gal. Koliko je bilo trpljenja! Svojo streho
sem imel, toda živeža nič. Tunjica je bil po-
žel že prvo žito, letina je bila dobra; prina-
šal nam je vsak teden od svoje urode toliko
brašna, da je bilo dosti za hčerki. Sam sem
stradal in žena je stradala. Takrat sem šel
v konak javit, da sem postavil kočo na car-
skem svetu, in proslit, smem li na tistem kraju
iztrebiti hosto, kolikor je treba sveta za
njivo. In v konaku so mi rekli: 'Krič, krič,
krič!' Tedaj sva začela z ženo krčiti hosto
krog koče. Podnevi je svetilo solnce, pono-
či je sijala luna na najino delo. Večinoma
sva živila ob jagodah in lesnikah; če sva uje-
la veverico, ptico ali zajca, sva napravila
prazniško kosišo. Čež leta dni smo jedli že
svoj pr i krompir. To je bil praznik! Po-
tem sta zrastla na mojem posestvu česem in koruza.
V svoji sreči sem se šalil z bratom, da on obdeloval
tujozemljo, jaz pa s svojo lastno. Prislovica pravi: Svoja kočica, svoja
svobodica, in da je bolje leči v grob nego bi-
ti tuji rob, toda bratu se je na tujem bolje go-
cilo nego meni na lastnem. On si je v par
letih kupil kravo in vola, jaz sem se domogel
samo dveh koz. Da bi si zagotovil posest,
sem šel v Tuzlo v konak prijavit, da sem na
carski zemlji izkril in pridobil rodotvorno
zemljo. Zapisali so me med one, ki plačujejo
jo sultanu davek, in naložili so mi desetino,
ki sem jo plačeval deset let. Pred osmimi le-
ti se je priselil iz Sarajeva v Tuzlo Turak O-
mer Sarajlija z odraslima sinoma Smajem in
Atifom. Smajo je stopil v službo: nekaj ča-
sa je bil zaptija v Tuzli, pozneje je prestolil
k vojakom.

Iz Kolašina ob črnogorski meji je pobegnil
in se pritepel zopet v Tuzlo. V Mahali je
ukradel konja, v Morančanah ga je prodal.
Nihče ni takrat iprševal, je li blago ukra-
deno ali ne. Sarajlije so bile moja nesreča,
z njimi se je začela prava moja beda. Stal
sem že na trdnih nogah, imel sem svojo stre-
ho in ni mi trebalo beračiti kruha. Trden
gospodar bi bil danes, da niso prišli Saraj-
lije."

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o
tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobjivo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da pred-
no oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na
angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

TRI NOVE VICTOR PLOŠČE

23022—Na planincah solnce sije,
Bleda luna, moški kvartet Jadran 75c
(Dve priljubljeni narodni pesmi, katere vsakod-
rad čuje, zlasti ako jih zapoje dober zbor, kakor
je kvartet Jadran.)

23023—Lepa Francka, polka,
Oj dekle, kaj tajš, valček, harmonika in banjo 75c
(Na tej plošči igrata Barbič in Miklavec prave slo-
venske melodije. Prepričajte se sami in naročite
to ploščo.)

23024—Ljubezniv valček,
Bela Ljubljana polka, harmonika in banjo 75c
(Harmonika in banjo postaja vedno bolj popu-
larna godba, in tudi gori navedena plošča ugaja.)

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

78198—Sladke vijolice, valček — Poročna polka, orkester 75c
79483—Nagajivka, mazurka — Coklari, Šamarijanka, orkester 75c
79484—Korajža velja, polka — Vesela Gorenjska, polka, orkester 75c
80183—Oj, ta zakonski stan — Nova stará pesem, moški kvartet 75c
80184—Radi kotla v kehu — Raubar na gauge, moški kvartet 75c
80331—Zgubljena pesem, polka — Joljetka Slovenska, polka, Dajčman 75c
80332—Amerikanec na obisku — Amerikanec se poslavljaj, Adrija 75c
80334—France, polka — Gozdni zvok, trumpan, Dajčman, godba 75c
80481—Dolg, dolg fant, polka — Seničica, polka, orkester 75c
80482—Nocjo je lustna noč — Njega ni, petje z orkestrom 75c
80526—Ribnica — Naš maček, petje z orkestrom 75c
80527—Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester 75c
81250—Mlatiči — Še ena, poje kvartet Adrije 75c
81413—Študentovska, prizor v krčmi — Zeleni Jurij, pri. s petjem Adrije 75c
81414—Domace veselje, veseli prizor s petjem — Vesela polka, har. in kitare 75c
81454—Ob trgovici, 1. in 2. del, Prizor s petjem in godbo 75c
81455—Holzhauser koračnica, — Kranjska koračnica, trio, citre 75c
81204—Carlotta, šotš — Na bregu, valček, kvintet s harmoniko 75c
81519—Kranjski spomini, landler — Emilka, polka 75c
81520—Na pustni torcu — Vojaški nabor, vesela slika s harmoniko 75c
81713—Milka moja, valček — Vipavška polka, harmonika, Hoyer trio 75c
68923—Zenitovanje, 1. in 2. del, petje Adrije 1.25
V-1—Resnično petje kamarčka,
Godba, spremljana s petjem slavčkov in kamarčkov 75c
V-3—La Paloma — O sole mio, vijolino z orkestrom in žvižganje 75c
V-6—Neapolitanske noči — Ljubljanski valček, veneski orkester 75c
V-15—Gozdni koncert, 1. in 2. del, petje slavčkov 75c
V-23000—Hruškovo drevo, štajerš — Stari pečlar, valček, harm., Ahačič 75c
V-23001—Ljubljanski valček, — Poskočna polka, igra Hoyer trio 75c
V-23002—Terezinka, pevski zbor — Lepa Jozefa, valček, Hoyer trio 75c
V-23004—Joljetka, dekle, polka, — Lovec, mazurka, Dajčman-Perush 75c
V-23003—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije 75c
V-23005—Za velikonočno nedeljo, 1. in 2. del, petje Adrije 75c
23006—Kmet in purgar — Po polnoči na sred vasi, Adrija in Dajčman brata 75c
23007—Empajris — Samo da bi liko, Hoyer trio in zbor 75c
23008—Pod dvojnimi orli — Dunaj ostane Dunaj, citre trio 75c
23009—Tone s hriba Trumplan — Koroška koračnica, Dajčman brata 75c
23010—Dva gorenjska slavčka — Spomin na Bleč, ženski dues s sprem 75c
23011—Pozdrav od doma — Zbirka valčkov, slovenski orkester 75c
23012—To je nemogoče, dvokoraten ples — Tajna ljubezen, valček, ork. 75c
23013—Kar imam, to ti dam, polka — Vesela dekleta, valček, Hoyer trio 75c
23014—Po gorah je ivje — Megla v Jezeru, moški kvartet Jadran 75c
23015—Flahauer Štajerš — Prav vesela, pol. Olbrigtov trio na citre 75c
23016—Ob zimskih večerih, 1. in 2. del, Adrija in Hoyer 75c
23017—Po valovih, valček — Ne pozabi me, polka, Hoyer trio 75c
23018—Krasna Marinka, šotš — V divni dolini, landler, orkester 75c
23019—Škrjanček, valček — Korajžni fantje, polka, Dajčman 75c
Perus 75c
23020—Ples v skedenju, 1. in II. del, Adrija in Hoyer trio 75c
23021—Novomeški purgarji, korač — Trboveljska polka, igra Hoyer trio 75c
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del 1.25
73000—Vandroveč, smejni prizor s harmoniko in kitaro, Ciganji, mešani zbor, petje Adrija 1.25
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adrija, Hoyer 1.25
73002—Botriňja—Kadar imajo vsi Jožefi god, Adrija in Hoyer trio 1.25

NABOŽNE PLOŠČE

5275—Vstajenje,
Velika noč, pevski zbor Adrija 1.25
5276—Slovenske litanijske Matere božje, Šmarnice, pevski zbor Adrija 1.25
5277—Nova mača, Poroka v cerkvi, pevski zbor Adrija 1.25
5319—Našim najdražim, Momento, mori, petje Adrija 1.25
5320—Slov. polnočnica, 1. in 2. del, Adrija 1.25
5321—Pri božičnem drevescu, Šopek božičnih pesmi, petje Adrija 1.25
68924—Romanje v Materji božji, 1. in 2. del, petje Adrija 1.25
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del, petje Adrija 1.25

SLOVENSKE PIANO ROLE

WF 7780—Hej Slovani \$1.00
WF 6725—Kaj ne bila bi vesela 1.00
WF 8994—Moj očka so mi rekli 1.00
WF 9214—Kje je moja ljubica, valček 1.00
WF 9282—Ljubeči spev 1.00
WF 9386—Mati zakliče 1.00
F 7239—Miramare 1.00
WF 6716—Mladi vojaki 1.00
F 7238—Na jadranski obali 1.00
F 7232—Ohajška krasotica 1.00
F 6730—Oj Hrvati, oj junaci 1.00
WF 9374—Pojmo na štajersko 1.00
WF 9283—Pomlad 1.00
WF 7781—Pomladni dihi 1.00
WF 7233—Pozdrav 1.00
WF 9330—Rože je na vrtu plela 1.00
WF 9389—Oj sijaj sijaj solnce 1.00
F 8728—Sladke vijolice, valček 1.00
F 9213—Slovenski poročni ples 1.00
WF 8143—Spavaj, spavaj Milka moja 1.00
WF 9272—V davnih starih časih 1.00
F 6729—Vzemi me seboj 1.00
WF 6727—Bleški valovčki 1.00
WF 7895—Kje so moje rožice? 1.00
WF 7690—U boj 1.00
F 8749—Za jedan časak 1.00

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč ali rol, je poslati za
vsako ploščo ali rolo 5c več za poštino. Za poštno povzetje
(C. O. D.) računamo za stroške 20c. Blagovolite torej poslati
denar naprej, da si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Nevarno.

Govorimo pogostoma, da nas obdajajo nevarnosti vsepo-
vsod. Gotovo. Vsak dan čita-
mo, kako je kdo stopil na cesto
malo nebržno morda, podrl ga
je v trestnu avtomobil in smrt
je nastopila. Ne gre vedno za
smrtno nevarnost.

Pisatelj in župnik Ksaver
Meško je šel med vojno preko
znanega Park hotela v Belja-
ku in se je ozrl nekam na